

โครงการจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือเด็กและผู้หญิงในภาวะวิกฤต จากความรุนแรงทางเพศและตั้งครรภ์ไม่พร้อม

ภายใต้ เครือข่ายสนับสนุนทางเลือกของผู้หญิงห้องไม่พร้อม

สภาพปัญหา

ปัจจุบัน ผู้หญิงที่ประสบปัญหาท้องไม่พร้อม มักเข้าไม่ถึงบริการปรึกษา ที่มีทางเลือกรอบด้านและสอดคล้องกับเงื่อนไขชีวิต ระบบบริการสาธารณสุข และสังคมยังขาดความพร้อม/ มีบริการที่ไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้ประสบปัญหาที่มีจำนวนมาก นอกจากนี้ ผู้หญิงท้องไม่พร้อมที่สามารถยุติการตั้งครรภ์ได้ตามกฎหมายและ ข้อบังคับแพทยสภา เช่น กรณีถูกข่มขืน ล่วงละเมิดทางเพศ มีปัญหาสุขภาพกายและใจ เป็นต้น พบว่า ไม่มีบริการยุติการตั้งครรภ์ในสถานบริการสุขภาพ จึงส่งผลให้ผู้หญิงที่ประสบปัญหาไม่สามารถใช้สิทธิสุขภาพทั้งประกันสุขภาพและประกันสังคมได้

ทั้งนี้พบว่า หากทางเลือกของผู้หญิงท้องไม่พร้อมนั้นประสงค์ที่จะตั้งครรภ์ ต่อไป ก็ต้องประสบกับความยากลำบากในการดำรงชีวิต และการดูแลชีวิตใหม่ที่เกิดขึ้น พบความยากลำบากในการเข้าถึงความช่วยเหลือเบื้องต้น หลายครั้งพบว่า ความช่วยเหลือที่ต้องการนั้น ไม่สอดคล้องกับเกณฑ์ความช่วยเหลือที่มีอยู่ แม้ว่าประเทศไทย จะมีกองทุนต่างๆ เพื่อช่วยเหลือเด็กและสตรีในภาวะวิกฤต แต่ก็เข้าถึงได้ค่อนข้างยาก อีกทั้งไม่ครอบคลุม ความช่วยเหลือ ต่างๆ ที่จำเป็น ทั้งในกรณีที่ผู้หญิงท้องไม่พร้อมต้องยุติการตั้งครรภ์ หรือท้องต่อไป

จากการที่เครือข่ายสนับสนุนทางเลือกของผู้หญิงท้องไม่พร้อม ได้ส่งต่อผู้หญิงในภาวะวิกฤตความรุนแรงทางเพศและท้องไม่พร้อมเพื่อ ให้ความช่วยเหลือต่างๆ พบว่า ผู้หญิงที่ประสบปัญหาวิกฤตฯ มักมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย ซึ่งทำให้ผู้หญิงที่ประสบปัญหาต่างๆ โดยเฉพาะการยุติการตั้งครรภ์ จนต้องนำตนเองไป เสี่ยงต่อความไม่ปลอดภัยต่อสุขภาพและชีวิต ทั้งนี้ ผู้ให้บริการปรึกษา/ผู้ทำงานที่เกี่ยวข้อง ของเครือข่ายฯ มักประสบปัญหาการ ขอความช่วยเหลือเบื้องต้น จากแหล่งต่างๆ เพื่อช่วยเหลือผู้หญิงกลุ่มนี้ทั้ง ที่ตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ และ ท้องต่อ ทางออกที่มักดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน คือการเรียกรายได้จากผู้ดำเนิน งานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความช่วยเหลือเป็นรายๆ ไป ดังนั้น การจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือผู้หญิงในภาวะวิกฤตความรุนแรงทางเพศภายใต้เครือข่ายสนับสนุนทางเลือกของผู้หญิงท้องไม่พร้อม จึงเป็นแนวทางที่สำคัญในการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาอย่างทันท่วงที ป้องกันการบาดเจ็บและตายจากการยุติการตั้งครรภ์ที่ไม่ปลอดภัย และให้เด็กที่เกิดจากท้องไม่พร้อม ได้รับความช่วยเหลือเบื้องต้นให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

วัตถุประสงค์

กองทุนช่วยเหลือเด็กและผู้หญิงในภาวะวิกฤตฯ มีวัตถุประสงค์ในการให้ความช่วยเหลือเด็กและผู้หญิงที่ประสบภาวะวิกฤตจากความรุนแรงทางเพศ และท้องไม่พร้อม ที่ไม่สามารถเข้าถึงความช่วยเหลือจากกองทุนต่างๆ หรือสิทธิสุขภาพระบบปกติได้

โดยเด็กและผู้หญิง ที่เข้าข่าย เกณฑ์ข้อในข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ สามารถขอ รับความช่วยเหลือ จาก กองทุนได้ คือ

1. ประสบปัญหาท้องไม่พร้อม ปัญหาความรุนแรงทางเพศ/ ถูกล่วงละเมิดทางเพศ
2. มีปัญหาความรุนแรงในครอบครัว
3. มีฐานะยากจน และอยู่ในสภาวะยากลำบาก¹
4. ไม่สามารถใช้สิทธิประกันสุขภาพ/ ประกันสังคม และอื่นๆ ได้ (แม้ว่าจะมีสิทธิก็ตาม หรือ มีค่าใช้จ่ายไม่ครอบคลุม)

เกณฑ์การให้ความช่วยเหลือ

กองทุนฯ มีเกณฑ์ในการให้ความช่วยเหลือดังต่อไปนี้

1. ค่าตรวจ รักษา และพยาบาล ได้แก่
  - การตรวจ การวินิจฉัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงทางเพศ ไม่เกินรายละ 2000 บาท/ ครั้ง
  - บริการคุมกำเนิดระยะยาว หรือถาวร ให้กับเด็กและผู้หญิงที่มีปัญหาความสามารถทาง สติปัญญา ในกรณีหลังยุติการตั้งครรภ์ หรือ หลังคลอดบุตร โดยจ่ายตามจริง ในวงเงิน ไม่เกิน 2000 บาท
  - บริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย โดยมีเพดานเงินช่วยเหลือตามอายุครรภ์ดังต่อไปนี้
    - <12 สัปดาห์ ไม่เกินรายละ 2000 บาท
    - >12 สัปดาห์ ไม่เกินรายละ 4000 บาท
2. ค่าพาหนะเดินทาง ค่าที่พัก ในระหว่างรอรับการช่วยเหลือ จ่ายตามจริง แต่ไม่เกินรายการละ 1000 บาท
3. ความช่วยเหลือฉุกเฉินตามความจำเป็นเฉพาะราย ที่ไม่เข้าข่ายเบิกจ่ายได้ในระบบปกติ เช่น สิ่งของอุปโภคบริโภคในการดูแลทารก ค่ายังชีพของแม่ในระหว่างเลี้ยงดู ทารก ในช่วง 2 เดือนแรกหลังคลอด ค่านมบุตร เป็นต้น ไม่เกินรายละ 2000 บาทต่อครั้ง
4. อื่นๆ ในกรณีเมื่อพิจารณาแล้วพบว่าไม่สามารถรับความช่วยเหลือจากก องทุนอื่นๆ และให้อยู่ในการพิจารณาของกรรมการกองทุนฯ

การพิจารณาให้ช่วยเหลือ

- กรณีเข้าข่ายเกณฑ์ให้ความช่วยเหลือชัดเจน ผู้ให้บริการปรึกษา ลงรายละเอียดในเอกสาร แบบฟอร์มขอรับการช่วยเหลือจากกองทุนฯ ประกอบด้วยข้อมูล ทั่วไปของผู้ขอรับทุน การเข้า ข่ายตามเกณฑ์ การขอรับค ความช่วยเหลือ รายละเอียด ความเห็นของผู้ให้การปรึกษา และ กรรมการกองทุน ฯ ต่อการให้ความช่วยเหลือ ลงนามโดยผู้ให้การปรึกษา และผู้ขอรับความ ช่วยเหลือ
- กรณีไม่ชัดเจนว่าเข้าข่ายหรือไม่ หรือไม่เข้าข่ายใดๆ ใช้เอกสาร 2 ชุด คือ
  - แบบฟอร์มเดียวกับกรณีเข้าข่าย แต่ให้ระบุในความเห็นของผู้ให้การปรึกษาว่า ไม่ชัดเจน ว่าเข้าข่ายหรือไม่ และต้องปรึกษากรรมการกองทุน 2 คน

¹ ได้แก่ คนเร่ร่อนไร้ที่อยู่อาศัย คนพิการ ติดเชื้อเอชไอวี โรคภัยแรงที่เป็นอันตรายต่อแม่และเด็ก เป็นต้น

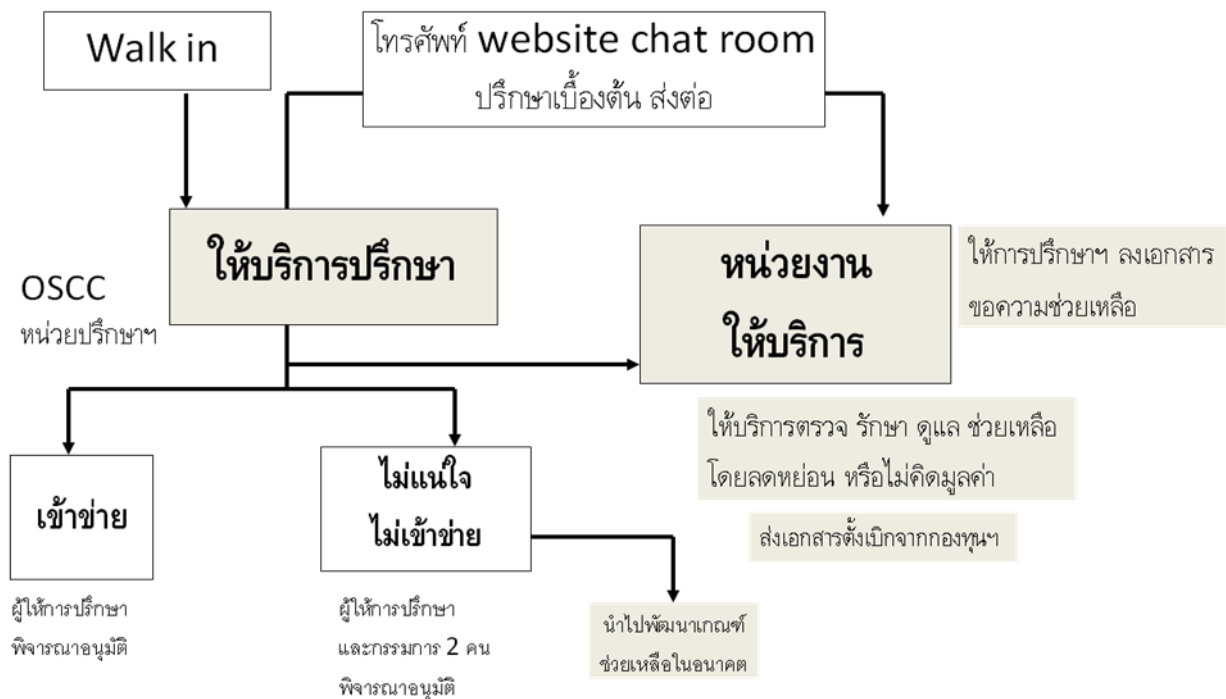

- หลังหารือกับกรรมการกองทุน ให้ทำเอกสารอีกชุด มี รายละเอียด ความเห็นของกรรมการทั้งสอง พร้อมความเห็นอนุมัติ หรือไม่อนุมัติ และลงนามโดยกรรมการ
- ให้มีการจัดเก็บข้อมูลกรณีไม่ชัดเจน หรือไม่เข้าข่าย เพื่อใช้ในการพิจารณาพัฒนาเกณฑ์ในการให้ความช่วยเหลือต่อไป

ช่องทางการขอรับความช่วยเหลือ

1. ผ่านการปรึกษาทางเลือกแบบตัวต่อตัว จากองค์กรสมาชิกเครือข่ายฯ ได้แก่ ศูนย์พึ่งได้ หน่วยงานให้การปรึกษา/ให้ความช่วยเหลือของเครือข่ายฯ ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยผู้ให้การปรึกษาเป็นผู้พิจารณาการเข้าข่ายขอรับความช่วยเหลือ โดยมีความเห็นของกรรมการกองทุนกำกับในเอกสารด้วย
2. กรณีการปรึกษาทางโทรศัพท์ เว็บไซต์ แชททูล หรืออื่นๆ ที่ไม่ได้เป็นการปรึกษาแบบตัวต่อตัว ให้ส่งต่อไปยังหน่วยงานสมาชิกในเครือข่ายฯ ที่มีการปรึกษาทางเลือกแบบตัวต่อตัว หรือ ส่งต่อหน่วยงานสมาชิกเครือข่ายฯ ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านนั้นๆ ซึ่งจะทำหน้าที่ให้บริการปรึกษาเพื่อคัดกรองการเข้าข่ายให้ความช่วยเหลือ

ผังภาพการพิจารณาและให้ความช่วยเหลือ

การให้ความช่วยเหลือ จะทำในรูปแบบของการลดหย่อนค่าบริการ หรือ ให้บริการโดยไม่คิดมูลค่าของหน่วยงานที่ให้บริการนั้นๆ (หน่วยงานที่ให้บริการต้องพิจารณาค่าบริการที่ได้ลดหย่อนช่วยเหลือที่เป็นไปได้ก่อน) โดยต้องต้องมีเอกสารกำกับที่ลงนามโดยผู้ให้การปรึกษา และผู้ขอรับความช่วยเหลือดังกล่าวมาแล้ว หลังจากนั้น หน่วยงานที่ให้บริการจะรวบรวมส่งเอกสารขอเบิกเงินช่วยเหลือจากกองทุนฯ เดือนละ 1 ครั้ง หรือตามความสะดวกเหมาะสม

ในกรณีที่ความช่วยเหลือเป็น ความช่วยเหลือฉุกเฉินตามความจำเป็นเฉพาะราย ให้หน่วยงานที่ให้การปรึกษา หรือ หน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือพิจารณาและสำรองจ่าย หลังจากนั้นรวบรวมส่งเอกสารขอเบิกเงินช่วยเหลือจากกองทุนฯ เดือนละ 1 ครั้ง หรือตามความสะดวกเหมาะสม

ทั้งนี้ กระบวนการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ ควรให้แล้วเสร็จภายใน 3 วัน

ในช่วงปีแรกของการนำร่องของกองทุนฯ หน่วยงานที่ให้การปรึกษา/ให้ความช่วยเหลือ จะนำร่องที่สมาชิกเครือข่ายห้องไม่พร้อมฯ ในส่วนที่มีความพร้อมก่อน ดังต่อไปนี้

- หน่วยงานปรึกษาทางเลือก คือศูนย์พึ่งได้ที่ได้รับการพัฒนาให้รองรับบริการปรึกษาทางเลือก ได้แก่ โรงพยาบาลสมุทรปราการ โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา โรงพยาบาลปทุมธานี โรงพยาบาลศรีสะเกษ และโรงพยาบาลสวรรคปราชักษ์
- หน่วยงานให้บริการยุติการตั้งครรภ์ คือหน่วยบริการภาครัฐและ องค์กรพัฒนา เอกชน ได้แก่ โรงพยาบาลรามธิบดี โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลตำรวจ สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทยฯ
- หน่วยงานให้ช่วยเหลือ การตั้งครรภ์ต่อ คือหน่วยบริการภาครัฐและ องค์กรพัฒนา เอกชน ได้แก่ บ้านพักฉุกเฉิน สหทัยมูลนิธิ บ้านพระคุณ และบ้านสุขฤทัย

โครงสร้างการบริหารกองทุนฯ

กองทุนฯ มีการบริหารจัดการในรูปแบบกรรมการจากสมาชิกเครือข่ายฯ จากภาครัฐ และ เอกชน จำนวน 6 คน โดยมีที่ปรึกษาจำนวน 2 คน จากภาครัฐและเอกชนเช่นกัน คณะกรรมการและที่ปรึกษากองทุนฯ จะมีการประชุมปีละ 3 ครั้ง เพื่อหารือความก้าวหน้า อุปสรรค และบทเรียนในการจัดการกองทุนฯ เพื่อนำมาพัฒนาการดำเนินงานร่วมกัน คณะกรรมการกองทุนดังกล่าว จะขึ้นตรงต่อเครือข่ายฯ โดยมีการรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานกองทุนฯ ในที่ประชุมเครือข่ายฯ

เพื่อให้การดำเนินงานเบิกจ่ายของกองทุนฯ เป็นไปโดยสะดวก และราบรื่น ให้มีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่การเงินไม่เต็มเวลา จำนวน 1 คน เพื่อทำหน้าที่เบิกจ่าย โอนเงินความช่วยเหลือ และจัดทำรายงานการเงินต่างๆ เดือนเสนอต่อคณะกรรมการ ทั้งนี้ จัดให้มีการ เปิดบัญชีกองทุนฯ ในชื่อ "กองทุนเพื่อผู้หญิงในภาวะวิกฤต" โดยมีกรรมการลงนามเปิดบัญชี 3 คน และเซ็นต์เบิกเงินโดยใช้กรรมการ 2 คน ทั้งนี้ การเบิกจ่ายทุกครั้งให้มีเอกสารกำกับที่ชัดเจน แนบในรายงานการเงินประจำเดือน

ที่มาของเงินกองทุนฯ ได้มาจาก

1. การระดมทุนขององค์กรสมาชิกเครือข่ายฯ ในกิจกรรมต่างๆ
2. การบริจาคโดยสมัครใจจากองค์กรสมาชิกเครือข่ายฯ และผู้บริจาคทั่วไป²
3. การบริจาคสมทบกองทุนฯ ตามกำลัง จ่ายขององค์กร เมื่อหน่วยงาน ขอรับเอกสาร สื่อสิ่งพิมพ์ ที่จัดพิมพ์ขึ้นมาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับห้องไม่พร้อม

**รายนามคณะกรรมการและที่ปรึกษา
โครงการจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือเด็กและผู้หญิงในภาวะวิกฤต
จากความรุนแรงทางเพศและตั้งครรภ์ไม่พร้อม**

² ผู้บริจาคให้กับกองทุนฯ จะได้รับใบสำคัญรับเงินจากโครงการจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือผู้หญิงในภาวะวิกฤตฯ

ภายใต้ เครือข่ายสนับสนุนทางเลือกของผู้หญิงห้องไม่พร้อม

1. ดร.เมทีณี พงษ์เวช	สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี	ที่ปรึกษา
2. รศ.ดร. กฤตยา อาชวนิจกุล	สถาบันวิจัยประชากรและสังคม	ที่ปรึกษา
3. บุญพลอย ตูลาพันธ์	สำนักบริหารการสาธารณสุข	กรรมการ
4. วรภัทร์ แสงแก้ว	โรงพยาบาลปทุมธานี	กรรมการ
5. สุทธาพร ขุขันธิน	โรงพยาบาลศรีสะเกษ	กรรมการ
6. ศุภอากาศ องค์กรสกุล	สหทัยมูลนิธิ	กรรมการ
7. ทศนัย ชันดยาภรณ์	องค์การแพธ	กรรมการ
8. ณัฐยา บุญภักดี	มูลนิธิสร้างความเข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิง	กรรมการและ เลขานุการ
